

CHEMICKÉ ZABEZPEČENÍ OBRANNÉ OPERACE

Zkušenosti a poznatky z posledních cvičení armád agresivního bloku NATO ukazují na předpokládané všestranné používání prostředků hromadného ničení.

Tak např. při posledním cvičení „Able Archer-86“, kterým vyvrcholila podzimní cvičení paktu NATO, byla procvičována metodika přechodu z konvenční na jadernou válku na evropském válečném

Z analýzy cvičení NATO na středoevropském válečném kromě jiného vyplynulo i to, že bojová činnost pozemního vojska byla zahajována po překvapivých hromadných úderech vojenského letectva a vedena za silné letecké podpory s použitím chemických zbraní.

Při použití chemických zbraní se předpokládalo snížení bojeschopnosti zasažených útvarů až o 50 %. Zpravidla byly chemické zbraně použity druhý den bojové činnosti leteckým postříkem (sarin, VX) na plochy 25 až 40 ha. Vojska vedla bojovou činnost v ochranných prostředcích po dobu 30 minut až 24 hodin.

Vojenská doktrína socialistických států, jak je neustále potvrzováno vystoupeními vedoucích představitelů členských států Varšavské smlouvy, je založena na obraně.

Na všech jednáních o odzbrojení vystupují představitelé socialistických států iniciativně a aktivně s návrhy na odvrácení vojenského nebezpečí, za zákaz všech druhů zbraní hromadného ničení, včetně jaderných a chemických zbraní.

Chemické vojsko řeší jeden z úkolů bojového zabezpečení, tj. chemické zabezpečení a podílí se na ochraně proti zbraním hromadného ničení.

Cílem chemického zabezpečení obranné operace je vytvořit vojskům potřebné podmínky ke splnění jejich úkolů za radioak-

tivního, chemického a bakteriologického (biologického) zamoření, maskovat útvary (jednotky) a objekty použitím dýmu a aerosolů, zabezpečit jejich radiační ochranu a způsobit nepříteli ztráty zápalnými zbraněmi.

Vlastní chemické zabezpečení zahrnuje:

- zjišťování jaderných výbuchů,
- radiační, chemický a povšechný bakteriologický (biologický) průzkum,
- zřizování průchodů v chemických zátarasech (ničení nebo zneškodňování nepřátelských fugasů),
- včasné a dovedné používání prostředků individuální a kolektivní ochrany,
- dozimetrickou a chemickou kontrolu vojsk a týlových objektů,
- speciální očistu útvarů (jednotek), výzbroje, bojové a další techniky, munice a dezinfekci terénu, cest a objektů,
- realizaci opatření k zabezpečení radiační bezpečnosti,
- používání dýmů a aerosolů a zápalných zbraní útvarů (jednotkami) chemického vojska.

Z toho je patrné, že příslušníci chemického vojska plní nejzávažnější opatření a ostatní úkoly potom všichni příslušníci armády.

V přípravném období a na počátku vedení obranné operace v době, kdy chemické vojsko bude dokončovat plnění mobilizačních opatření a přesuny do operační sestavy vojsk, budou značnou část úkolů chemického zabezpečení plnit přímo vojska — jejich vojskovými prostředky.

K orientačnímu zjišťování jaderných výbuchů jsou školeni a připravováni chemi-

tí pozorovatelé jednotek. Radiační, chemický a povšechný bakteriologický (biologický) průzkum organizují velitelé všech stupňů s využitím chemických pozorovatelů rot, baterií a speciální techniky v bojových vozidlech (např. GO-27, DP-3b aj.). K ochraně živé síly využívají všichni vojáci prostředky individuální ochrany, kterými jsou vybaveni, a prostředky kolektivní ochrany v organické technice a v ženičních úkrytech. Dozimetrická a chemická kontrola je zabezpečena chemickými pozorovateli rot, baterií s využitím přístrojů radiačního a chemického průzkumu; ke speciální očištění se využívají např. soupravy OS-3, AOS, ADK a další. Maskování je zabezpečeno dýmovnicemi DM-11, ručními dýmovými granáty RDG-2 a zařízeními v technice.

Chemické vojsko bude postupně, podle stupně zmobilizování a začlenění do operační sestavy (někdy podle situace přímo z posádek), plnit hlavní úkoly chemického zabezpečení podle dříve zpracovaných a upravených plánů chemického zabezpečení.

Je možné očekávat, že nepřítel může při agresii použít bez dlouhých příprav téměř všech druhů zbraní hromadného ničení, včetně jaderných, neutronových, chemických, bakteriologických (biologických) a jiných. Nelze vyloučit ani použití nových zbraní, zejména nových druhů otravných látek, laserových zbraní apod.

Napadení ZHN může být uskutečněno v podstatě ve třech základních variantách, a to bez příprav hotovostními prostředky hromadného ničení, s minimální dobou nutnou na přípravu k agresii, anebo po úplném rozvinutí vojsk.

Pro řešení otázek chemického zabezpečení a splnění jeho cílů jsou nejsložitější první dvě varianty. Vždyť např. v zájmovém prostoru je okamžitě k dispozici okolo 140 prostředků jaderného napadení v pohotovosti k odpálení od 9 do 25 minut, 22 až 25 ponorek nosičů prostředků jaderného napadení v evropském prostoru a rozvíjené rakety s plochou dráhou letu, jejichž počet neustále roste.

Za 6 hodin příprav k agresii může být začleněno do úderu až 50 % prostředků taktického letectva.

Současně s tím je potřebné vzít v úvahu, že po úderech hotovostními prostředky vstoupí do boje pozemní vojsko, které je do značné míry nasyceno prostředky jaderného a chemického napadení.

Vycházíme-li z možnosti nepřítel a situace vlastních vojsk, je nezbytné stanovit

reálné úkoly pro přípravu a vedení obranné operace a tedy i podíl chemického vojska na plnění těchto úkolů a opatření.

Při vedení útočné operace nepřítel je reálné předpokládat, že jaderné údery na první operační sledy budou převážně vzdušné, pozemní jaderné údery budou pravděpodobně vedeny na pasivních směrech protivníka a v hloubce s cílem narušit mobilizační opatření, přesuny druhých operačních sledů, přechod z mírové na válečnou ekonomiku a s dalšími cíli.

Ke splnění cílů použití jaderných zbraní schválila ve dnech 11. až 12. prosince roku 1986 rada Severoatlantického paktu tzv. **Všeobecnou politickou směrnicí pro použití jaderných zbraní**. V Plánu jaderných operací jsou cíle řazeny podle 4 stupňů priority.

Cílem použití chemických zbraní nepřítelům bude: způsobit ztráty živé síle, zejména na směru hlavního úderu; zamoření záložních obranných postavení a komunikací s důrazem na mosty, soutěsky, lesní masívy a osady ke ztížení manévru vojsk; krytí mezer a boků v sestavě vlastních vojsk; ničení živé síly v postaveních raketového vojska, dělostřelectva a na letištích; narušování velení vojskům a činnosti týlu; oslabování záloh dlouhodobým pobytem v zamořeném prostoru a další.

Ke splnění těchto cílů a na základě zámyslu útočné operace bude nepřítel volit i druhy a způsoby použití otravných látek, chemické munice. Bude se řídit zásadou způsobit napadeným vojskům maximální ztráty a minimálně ztížit vedení bojové činnosti vlastních vojsk. Z toho plyne, že na směrech své útočné činnosti bude maximálně používat rychle působící otravné látky (sarin), na pasivních směrech, ke krytí boků a mezer, jakož i v hloubce obrany svazu, otravné látky trvale působící či se zpožděným účinkem (VX, yperit).

Z možnosti nepřítel vyplývá, že např. obrněná divize USA je schopna za jeden den boje použít až 10,1 t otravných látek a zamořit tak do 46 km². To představuje umlčení 3,8 výpočtových praporů a zničení 1,5 výpočtových praporů a nechráněné živé síly a adekvátně 1,7 a 0,7 výpočtových praporů u chráněné živé síly [výpočtový prapor je jednotka o 400 osobách rozmístěná na ploše 10 km²].

Celkový výpočet pravděpodobných možností nepřítel v použití chemických zbraní je nutné udělat na základě konkrétní situace, vycházet ze znalostí jím vytvořeného agresivního úderného uskupení a z uclnění jeho operační sestavy. To vyža-

duje od funkcionářů chemického vojska těsnou součinností uvnitř štábu, zejména pak se zpravodajskými orgány.

Zkušenosti ze cvičení ukazují, že při vedení obranné operace může být v pásmu frontu zamořeno otravnými látkami do 6 až 8 % vojsk frontu. To předpokládá od všech velitelů a zejména od funkcionářů chemického vojska věnovat chemickému zabezpečení obrany náležitou pozornost a zvýrazňuje řešení otázek bojového zabezpečení v celém komplexu.

Příprava obranné operace

Základními úkoly chemického vojska v přípravném období jsou: výstavba chemického vojska, kvalita a efektivnost denního výcviku a příprava štábů a vojsk. Dále je to soubor všech opatření, která směřují k jedinému, tj. ke komplexnímu splnění všech úkolů chemického zabezpečení v obranné operaci.

Tento proces je plně sladě se vševojskovým zámyslem, rozhodnutím a plánem operace. Zpracovaný plán chemického zabezpečení na všech stupních musí vycházet z možností nepřítele, vševojskového rozhodnutí, cílů a úkolů chemického zabezpečení a z možností chemického vojska.

Tyto reality do značné míry mohou být ovlivněny i subjektivními faktory, a to např. kvalitou: zpracovaných plánů chemického zabezpečení; přípravy velitelů a štábů chemického vojska; odborných funkcionářů chemického vojska; vycvičenosti vojsk; i množstvím chemické techniky a dalšími.

Plán chemického zabezpečení musí obsahovat:

1. Základní údaje o vševojskové situaci na mapě: o nepříteli (hlavní prvky operační sestavy, prostory rozmístění prostředků jaderného a chemického napadení a čáry dosahu); prostory rozmístění jaderných min a chemických zátarasů, sklady jaderné a chemické munice, letiště s nosiči jaderných a chemických zbraní, složení, číslování vojsk a směry předpokládaných úderů; hranice pásma frontu (armády) a rozhraní mezi armádami (divizemi); zabezpečovací pásmo (pásmo přikrytí) a další pásma obrany; hlavní prvky operační sestavy frontu (armády), na které jsou zaměřena plánovaná opatření chemického zabezpečení v průběhu vedení obranné operace; prostory rozmístění zdravotnických,

týlových a technických zařízení frontu (armády) využívaných chemickým vojskem; vzniklá skutečná (podle předpovědi na základě očekávaných jaderných a chemických úderů nepřítelem) radiční a chemická situace v obranné.

2. Úkoly chemického a chemického technického zabezpečení: systém radičního a chemického pozorování a zjišťování parametrů jaderných úderů silami frontu (armády); prostory rozmístění radičních středisek frontu (armády), výpočetních analytických skupin; prostory rozmístění útvarů a jednotek vzdušného a pozemního radičního a chemického průzkumu, úkoly a směry jejich činnosti; plánované prostory speciální čistoty, prostory rozmístění jednotek speciální čistoty a další jejich činnost; čáry (objekty) a lhůty použití dýmu a zápalných látek chemickými jednotkami, síly a prostředky k jejich vytvoření; prostory a doby začlenění nových útvarů a jednotek chemického vojska; prostory rozmístění útvarů odmořování výstroje, plánované prostory rozvinutí MSOV, shromaždiště zamořené výstroje; odmořování terénu silami frontu (armády); prostory rozmístění chemických skladů; úkoly chemického zabezpečení, které plní síly a prostředky nadřazeného ve prospěch F (A); plánované prostory rozmístění útvarů a jednotek chemického vojska v průběhu obranné operace; na vlastním území plánované úkoly chemického zabezpečení sil a prostředků teritoria (CO) ve prospěch vojsk F (A); povětrnostní situace.

3. Textová část: cíle a hlavní úkoly chemického zabezpečení při přípravě a průběhu vedení obranné operace; sestavu, rozdělení sil a prostředků chemického vojska a jejich úkoly v průběhu vedení obranné operace; možnosti nepřítele v použití chemických zbraní, pozemního a vzdušného radičního a chemického průzkumu silami frontu (armády), úplné speciální čistoty a odmořování terénu, speciální čistoty výstroje, chemického vojska za použití dýmových a zápalných prostředků; bezpečnostní vzdálenosti za použití vlastních pozemních jaderných výbuchů; přehled zabezpečení hlavními druhy chemické techniky a materiálu; schéma spojení chemického vojska frontu (armády); přehled počtů hlavních druhů chemické techniky a materiálu ve skladech; přehled vyvezenných zásob; plán přísunu chemické techniky a materiálu vojskům; předpokládané ztráty chemické techniky a materiálu v průběhu vedení obranné operace; kapacita a možnosti opravářských prostředků chemického vojska.

Kromě toho je v Plánu chemického zabezpečení na mapě vhodné uvádět i tyto údaje: plánované prostory vyvezení zásob chemické techniky a materiálu, vykládací stanice; plánované prostory shromaždišť poškozené techniky ve prospěch chemického vojska; plánované prostory rozmístění opravářských prostředků chemického vojska; hlavní, příčné a pomocné armádní silnice; hranice týlových prostorů frontu a armády; plánovaná opatření chemického zabezpečení ve prospěch týlu frontu (armády); teritoriální a civilní zařízení, která budou využívána v oblasti chemického materiálně technického zabezpečení; přehled vyvezených zásob; plán přisunu chemické techniky a materiálu vojskům; předpokládané ztráty chemické techniky a materiálu v průběhu vedení obranné operace; kapacita a možnosti opravářských prostředků chemického vojska.

Příprava náčelníků chemického vojska, služby, velitelů a štábů chemického vojska, chemických jednotek, útvarů a svazků se uskutečňuje dlouhodobě v míru a je završena již v průběhu přípravného období, zdokonaluje se i v průběhu operace. V tomto období je nezbytné, aby si všichni funkcionáři chemického vojska uvědomili odpovědnost za přípravu a plně vycházeli ze zásady, že je potřebné učit tomu, co potřebují vojska pro plnění úkolů chemického zabezpečení.

Zvláštní místo a úlohu má výcvik záloh, kterému je zapotřebí věnovat zvýšenou péči a pozornost.

Na základě variant možného rozpoutání agrese státy NATO proti socialistickým státům lze konstatovat, že mohou nastat pravděpodobně tři základní možnosti plnění úkolů:

a) chemickým vojskem, které je k dispozici v míru, se současným zahájením mobilizačních opatření,

b) chemického zabezpečení částečně zmobilizovaným chemickým vojskem při probíhající mobilizaci chemického vojska,

c) chemického zabezpečení po úplném zmobilizování chemického vojska.

Ke všem třem základním variantám je třeba ještě připočítat nutnost částečného nebo úplného zaujetí operační sestavy nebo mít i na zřeteli nezbytnost zahájení plnění některých úkolů vybranými jednotkami a útvary chemického vojska přímo z posádek.

Z těchto variant se jeví nejsložitější první a druhá varianta, která od náčelníků, velitelů a štábů vyžaduje chladnokrevnost,

rozhodnost, důslednost, iniciativu a úzkou součinnost s dalšími orgány armády, Civilní obrany i teritoria.

Obranná operace je připravována na konkrétním území a s konkrétním uskupením sil a prostředků vedení bojové činnosti. To bude vyžadovat zejména v první a druhé variantě velmi úzkou součinnost s orgány teritoria vojenských okruhů a s orgány Civilní obrany. Např. k řešení otázek radiačního a chemického průzkumu na území ČSSR je povinností náčelníků chemického vojska, náčelníků chemické služby v plném rozsahu přebírat výsledky průzkumu od teritoriální radiační sítě v okresech a krajích podle rozmístění vlastních vojsk a doplňkové údaje získávat podle míry zmobilizování od svých podřízených jednotek, útvarů, radiačního a chemického průzkumu. Způsob součinnosti se připravuje již v míru a při přípravě obranné operace se pouze upřesní či konkretizuje.

Plnění úkolů zjišťování jaderných úderů, chemických úderů, použití bakteriologických (biologických) zbraní, radiační, chemické a povšechný bakteriologický (biologický) průzkum organizuje a uskutečňuje teritoriální radiační hlásná síť. Plní je především v době mobilizace, při přesunech zmobilizovaných vojsk, operačních záloh. Při zabezpečení bojové činnosti je nezbytné úkoly plněné TRHS řešit v úzké součinnosti s orgány Civilní obrany, vojsky na teritoriu, s orgány vojenské dopravy a s dalšími.

Struktura TRHS je založena na družstvech radiačního a chemického průzkumu (počet družstev je podle velikosti okresu), okresních a krajských radiačních skupinách. Tyto skupiny řeší součinnosti otázky cestou velitelství vojenských okruhů přes radiační střediska, radiační středisko FMNO v to, nebo přímo s NCHS svazků a NCHV svazů. Největší efektivnost systému TRHS bude dosaženo, bude-li tento systém rozvinut a sladěn ještě před zahájením obranné operace.

Zvláštní místo při řešení otázek zjišťování a vyhodnocování rozsahu a následků použití ZHN bude mít i **Jednotný systém členských států VS ke zjišťování a vyhodnocování rozsahu a následků použití ZHN.**

Jednotný systém je určen k zabezpečení orgánů vojenskopolitického vedení, orgánů ozbrojených sil a Civilní obrany potřebnými informacemi a v obranné operaci bude plnit tyto hlavní úkoly:

— získávat prvotní údaje o použití ZHN, radiační, chemické, bakteriologické (bio-

logické) situaci zjišťováním parametrů jaderných výbuchů, organizovat radiální, chemický a bakteriologický (biologický) průzkum, dozimetrickou, chemickou a bakteriologickou (biologickou) kontrolu,

— uskutečňovat sběr a zpracování prvotních údajů o použití ZHN, o radiální, chemické, bakteriologické (biologické) situaci a stanovení charakteru použití ZHN a havárií, doprovázených únikem radioaktivních a toxických látek,

— stanovit rozsah následků použití ZHN na základě předpovědi a údajů získaných radiálním, chemickým, bakteriologickým (biologickým) průzkumem, dozimetrickou, chemickou a bakteriologickou (biologickou) kontrolou,

— stanovit stupeň ohrožení ozbrojených sil a obyvatelstva radioaktivním, chemickým, bakteriologickým (biologickým) zamořením,

— vyhodnocovat stav bojeschopnosti ozbrojených sil a provozuschopnosti důležitých objektů národního hospodářství po použití ZHN na základě předpovědi a údajů radiálního, chemického, bakteriologického (biologického) průzkumu, dozimetrické, chemické, bakteriologické (biologické) kontroly,

— modelovat předpokládané následky při různých variantách pravděpodobného použití ZHN nepřitelem,

— připravovat a předkládat informace o použití, rozsahu a následcích ZHN, o jednotlivých jaderných výbuších, haváriích doprovázených únikem radioaktivních a toxických látek a rovněž závěrů a návrhů činnosti ozbrojených sil a obyvatelstva vojenskopolitickému vedení, orgánům velení ozbrojených sil a Civilní obraně.

Úkoly vzdušného radiálního průzkumu bude plnit letectvo — převážně vrtulníky vybavené speciálními přístroji na omezeném teritoriu podle rozhodnutí příslušných náčelníků chemické služby svazkem počínaje.

Zjišťování parametrů jaderných úderů zabezpečí jednotky, útvary chemického vojska svými prostředky a v těsné součinnosti se spojeneckými armádami států Varšavské smlouvy. Nespecifické parametry jaderných úderů jsou připraveni stanovit i chemičtí pozorovatelé rot, baterií. U útvarů PVOS a PVO je nezbytné pro zachyt parametrů jaderných úderů plně využít podle zpracovaných metodik i radiolokátory.

Speciální očistu bude v těchto variantách nezbytné řešit a zabezpečit v úzké součinnosti s Civilní obranou ČSR, SSR i ČSSR podle teritoriálního rozmístění vojsk a stupně pohotovosti jednotek a útvarů speciální očisty.

K zásobování a obměně chemického materiálu jsou již v míru vytvořeny potřebné předpoklady jeho rozložením u útvarů a svazků. Zásobování z vyšších stupňů bude uskutečněno s největší pravděpodobností až v průběhu operace. Stejným způsobem je nezbytné počítat s opravárenskou činností.

Na základě analýz je potřebné i upřesňovat plnění jednotlivých opatření chemického zabezpečení vojsk a postupně přendávat — podle průběhu zmobilizování chemického vojska a jeho začleňování do operační sestavy — nejdůležitější opatření chemického zabezpečení na speciální útvary a jednotky chemického vojska.

V přípravném období je nutné, aby všichni orgány a funkcionáři chemického vojska plnili opatření k rychlému, bezporuchovému skrytému a autonomnímu mobilizování chemického vojska. Zároveň je nutné, aby měli promyšleny otázky a problémy řízení mobilizace při současném vedení operace a zabezpečili ochranu a obranu mobilizačních opatření.

Vedení obranné operace

Úkoly chemického zabezpečení obranné operace budou plněny konkrétními silami chemického vojska, které budou postupně narůstat.

Hlavní úkoly chemického zabezpečení:

Radiální, chemický, bakteriologický (biologický) průzkum budou plnit družstva, čety, roty, prapory radiálního a chemického průzkumu chemického vojska podle zpracovaných plánů. Pro bezprostřední radiální a chemický průzkum je povinnost velitelů rot, baterií plně využít vycvičené a chemickým materiálem vybavené chemické pozorovatele rot, baterií a dále speciální přístroje (GO-27, DP-3 aj.) v organické technice. Při využití všech těchto prostředků a součinností údajů od TRHS a CO je tento úkol plně zabezpečen.

Všechny údaje o jaderných, chemických, bakteriologických (biologických) zbraních, o jejich použití a radiální, chemické, bakteriologické (biologické) situaci se sou-

středují na výpočetně analytických skupinách svazků a na radiálních střediscích nadřízených stupňů. Na základě výsledků potom navrhuji příslušní funkcionáři chemického vojska vševojskovým (vojskovým) velitelům závěry pro neefektivnější vedení bojové činnosti, obranné operace.

Dozimetrickou a chemickou kontrolu bude převážně organizovat chemické vojsko na místech speciální očištění a po překonání zamořených prostorů. Dále je pro tuto kontrolu možné a účelné využít velitele rot, baterií i chemické pozorovatele rot, baterií.

Na základě výsledků dozimetrické a chemické kontroly navrhuji funkcionáři chemického vojska vševojskovým, vojskovým velitelům nutnost částečné nebo úplné speciální očištění.

Částečnou speciální očištění dělají podle situace na bojišti vojska svými vojskovými prostředky. Úplnou speciální očištění uskutečňují útvary, jednotky chemického vojska, nebo mohou k těmto účelům být využita i stacionární zařízení teritoria, Civilní obrany.

Rychlá a úplná speciální očištění vyžaduje mít již v míru prostory míst speciální očištění a tyto v přípravném období i při vedení operace soustavně upřesňovat.

Odmožování terénu zabezpečí jednotky a útvary chemického vojska. V odůvodněných případech mohou být použity i speciální zemní stroje ženijních a jiných druhů vojsk k deaktivaci terénu s extrémně vysokými úrovněmi radiace.

Speciální očištění výstroje plně zabezpečují útvary chemického vojska svazů.

Použití dýmu v obranné operaci k maskování přeprav, palebných postavení, raketového a protiletadlového raketového vojska i některých důležitých objektů budou zabezpečovat chemické jednotky s využitím sil vševojskových i vojskových útva-

rů podle plánu operačního maskování. Na taktickém stupni budou k maskování využita zařízení v tancích, obrněných transportérech a dýmovníčky vševojskovými a vojskovými jednotkami.

Zásobování chemickým materiálem a opravy chemické techniky a chemického materiálu budou řešeny podle jednotných plánů v součinnosti s týlovými a technickými orgány jednotlivých stupňů.

Zvláštní místo bude mít řešení otázek chemického zabezpečení protiúderu. **Základními opatřeními plnění chemickým vojskem budou:** radiální, chemický, bakteriologický (biologický) průzkum os přesunu na čáru zasazení a čáry zasazení nadřízeným stupněm a vojsky v dotyku, organizace a zabezpečení speciální očištění nadřízeným, odmožení terénu (cest, mostů), doplnění veškerého materiálu a techniky nadřízeným aj.

Pro zabezpečení armádního protiúderu je nezbytné vyčlenit jednu rotu radiálního a chemického průzkumu, do 2 až 3 vrtulníků ke vzdušnému radiálnímu průzkumu, do jednoho praporu speciální očištění a do roty odmožování terénu.

K vytvoření klamně čáry zasazení je možné a vhodné vytvářet i klamně dýmové clony s využitím sil a prostředků vojsk v dotyku.

Obdobným způsobem bude třeba zabezpečit a řešit podle konkrétní situace i boj části sil v obklíčení, boj s výsadky, zasazení druhých sledů, nebo spojeneckých svazků, svazů apod.

Tato opatření ke zdárnému vedení obranné operace vyžadují splnit řadu uvedených opatření již v míru a jejich plnění dokončit v přípravném období. Kromě toho půjde o rekognoskace prostorů rozmístění chemického vojska, nejvýhodnějších míst pro zaujetí pozorovatelů, a to včetně systému TRHS, rekognoskace možných míst speciální očištění a další podle předurčení.

Závěrem chci připomenout, že chemické vojsko v podmínkách nedokončeného mobilizačního a operačního rozvinutí vojsk bude při přípravě a vedení obranné operace v jejím počátečním období plnit dva

rozhodující úkoly, které vyplývají z mobilizačního a operačního rozvinování chemického vojska a z chemického zabezpečení.